

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la constituirea Direcției
generale investigare a fraudelor

Numele inițiatorului și a autorului, precum și a participanților la elaborarea proiectului. Scopul și obiectivele urmărite.

Ministerul Justiției a elaborat și promovează proiectul hotărîrii de Guvern cu privire la constituirea Direcției generale investigare a fraudelor.

Acest proiect urmărește realizarea următoarelor finalități:

1) prevenirea abuzurilor și perturbărilor cauzate de colaboratorii Direcției investigare fraude economice (DIF) a Inspectoratului Național de Investigații (INI) al Inspectoratului General al Poliției (IGP) agenților economici prin efectuarea de controale neîntemeiate la sediul sau locurile de desfășurare a activității antreprenorilor.

2) eficientizarea activității DIF prin consolidarea structural-organizatorică a acesteia și regionalizarea activității de prevenire și investigare a fraudelor economice prin delimitarea competenței teritoriale în zona Nord, Centru și Sud.

Expunerea problemelor abordate în proiect prin prisma cadrului normativ în vigoare, argumentarea necesității de reglementare, evidențierea elementelor noi

Prin Hotărîrea Guvernului nr. 778 din 27 noiembrie 2009 și ordinul MAI nr. 420 din 10.12.2009 „Cu privire la statele de organizare ale aparatului central și subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne” a fost creată Direcția investigare a fraudelor a Departamentului poliție al MAI cu un efectiv de 30 colaboratori, iar prin Hotărîrea Guvernului nr. 606 din 05 iulie 2010 și ordinul MAI nr. 218 din 06.07.2010 „Cu privire la statele de organizare ale organelor și subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne” au fost create 4 secții regionale și 7 servicii investigare a fraudelor în transport, cu un efectiv de 75 colaboratori.

Actualmente, activitatea de investigare a fraudelor economice este realizată de către Direcția nr. 3 (investigare fraude economice) a INI al IGP care exercită atribuții privind relevarea și documentarea fraudelor în diverse domenii ale economiei naționale, accentul fiind pus pe demascarea și prevenirea schemelor infracționale de monopolizare a unor domenii de activitate economică, evaziuni fiscale, contrabandă și neachitarea plăților vamale, trafic ilicit cu mărfuri, în special pe segmentul de securitate, protejarea pieței interne de consum, verificarea legalității distribuirii ajutoarelor umanitare, respectarea drepturilor de autor și conexe, documentarea cazurilor de falsificare și comercializare a mărfurilor contrafăcute, inclusiv a băuturilor alcoolice falsificate, traficul ilicit de călători, falsul de bani, timbre de acciz și a card-urilor bancare, etc.

În cadrul Direcției, conform statelor, sunt prevăzute 35 funcții, repartizate în 6 secții. În cadrul subdiviziunilor teritoriale sunt prevăzute 215 funcții, din care, la 01.01.2016, vacante au fost 20 de funcții. Pe parcursul a 12 luni 2015, angajații Direcției nr. 3 a INI și a subdiviziunilor teritoriale de profil au înregistrat indici de activitate după cum urmează.

Tabelul nr.1

Nr.	Indicatori de rezultat/acțiune	Indicatori cantitativi/cifre
------------	---------------------------------------	-------------------------------------

1.	<i>Valoarea bunurilor ridicate în cadrul cauzelor penale și recunoscute în calitate de corp delict</i>	108.610.535 lei	
2.	<i>Materiale examinate din R-2 –</i>	8.487	
		<i>finalizate cu aplicarea amenzii</i>	3.357
		<i>finalizate cu încheiere</i>	2.921
		<i>reînregistrate în R-1 și pornite c/penale</i>	1.317
		<i>expediate după competență</i>	889
		<i>expediate pentru conexare la c/penale</i>	3
3.	<i>Procese-verbale contravenționale</i>	4.959	
4.	<i>Amenzi aplicate</i>	5.981.276 lei	
5.	<i>Amenzi achitate</i>	3.094.996 lei	
6.	<i>Amenzi fiscale aplicate pe materialele poliției</i>	1.229.163 lei	
7.	<i>Valoarea totală a bunurilor ridicate</i>	20.334.004 lei	
		<i>valoarea totală a mărfurilor restituite de judecată</i>	1.976.209 lei
		<i>valoarea totală a mărfurilor restituite (lipsa componentei contrav.)</i>	712.670 lei
		<i>valoarea totală a mărfurilor confiscate și transmise la IFS</i>	4.384.186 lei
		<i>valoarea totală a mărfurilor confiscate, însă netransmise IFS</i>	3.657.724 lei
		<i>valoarea totală a mărfurilor fără decizie finală</i>	9.603.215 lei

Modul actual de organizare a activității de investigare a fraudelor orientat prin distribuirea în subordinea fiecărui inspectorat de poliție a câte un serviciu de investigare a fraudelor constituit din 2-7 angajați ai Poliției cu statut de ofițer de investigații denotă deficiențe în buna desfășurare a activității prenotate.

Constatăm, că formula actuală de organizare a activității de prevenire, combatere și investigare a fraudelor economice este una inefficientă, care implică o monitorizare defectuoasă a activității ofițerilor de integritate din subdiviziunile teritoriale ale Direcției nr. 3 (investigare fraude economice) și, în consecință sporirea riscurilor de abuz în activitatea de serviciu, manifestate inclusiv prin controale ilegale la sediile și locurile de activitate a agenților economici, precum

și de coruptibilitate a ofițerilor de investigații din cadrul acestei Direcții.

Totodată, actuala structură, care presupune delimitarea Direcției de urmărire penală a IGP de INI (în subordinea căruia se află Direcția nr. 3), are ca efect tergiversarea demarării urmăririi penale, din cauza faptului, că, eventuala propunere a ofițerului de investigații din cadrul subdiviziunii teritoriale de a începe urmărirea penală trebuie să parcurgă un șir de aprobări și coordonări pentru a se lua o decizie definitivă în acest sens: propunerea respectivă trebuie să fie aprobată de șeful subdiviziunii teritoriale, de șeful Direcției nr. 3 și de către șeful INI. Acest lanț birocratic reduce semnificativ din celeritatea activității de cercetare a infracțiunilor economice și constituie unul din factorii ce împiedică soluționarea cu succes a cauzei penale.

Prin urmare, în mod indubitabil, este necesar de a identifica o altă formă de organizare, bazată pe criterii clare de organizare, subordonare, monitorizare și control de către organul central pentru Direcția de investigare a fraudelor din cadrul INI al IGP.

A fost examinat modul de organizare și subordonare a subdiviziunii specializate în investigarea infracțiunilor economice (dacă asemenea subdiviziuni au fost create) din alte state. Urmare analizării aspectelor de organizare a instituțiilor sau subdiviziunilor de combatere a infracțiunilor economice din alte state, a fost întocmit un Tabel comparativ cu privire la mecanismul instituțional al altor state de investigare și combatere a infracțiunilor economice (se anexează).

Consecvent, se propune de a interveni în cadrul normativ cu următoarele soluții juridice:

1) pentru a asigura o monitorizare eficientă și operativă asupra activității Direcției de Investigare a Fraudelor, se propune, ca aceasta să fie subordonată direct Inspectoratului General al Poliției (IGP). În acest sens, se operează modificări în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 986 din 24 decembrie 2012 cu privire la structura și efectivul-limită ale Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne. În același timp, anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 283 din 24 aprilie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne se completează cu pct. 24 sbp. 3) și cu pct. 24¹, care reglementează statutul Direcției generale de investigare a fraudelor (în continuare - DGIF).

Șeful DGIF, conform pct. 21 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției, urmează să fie numit prin ordinul ministrului afacerilor interne, la propunerea șefului Inspectoratului General al Poliției.

Șefilor subdiviziunilor teritoriale ale DGIF li se atribuie statut de șef-adjunct al DGIF și aceștia urmează a fi numiți prin ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției la propunerea șefului DGIF.

În acest sens, se reduce lanțul de influență și riscul de coruptibilitate. Totodată, se sporește eficiența coordonării pe verticală a acțiunilor de investigare a infracțiunilor economice.

Redenumirea Direcției de investigare a fraudelor în Direcția Generală de Investigare a Fraudelor (DGIF) este condiționată de reorganizarea teritorială a subdiviziunilor specializate în investigarea infracțiunilor economice, cărora li se

va atribui statutul de direcție.

2) În scopul regionalizării, consolidării și optimizării activității DGIF, se propune crearea a 3 subdiviziuni teritoriale:

- a) Direcția investigare a fraudelor „Nord” cu sediul în mun. Bălți;
- b) Direcția investigare a fraudelor „Centru” cu sediul în mun. Chișinău;
- c) Direcția investigare a fraudelor „Sud” cu sediul în or. Cahul.

3) Pentru a asigura continuitatea și celeritatea activității de investigare și de efectuare a urmăririi penale în privința infracțiunilor economice, considerăm necesară crearea în cadrul fiecărei direcții a unei subdiviziuni responsabile de efectuarea urmăririi penale.

4) Reieșind din actualitatea și importanța fortificării activității de prevenire, investigare și combatere a infracțiunilor economice, considerăm necesară canalizarea eforturilor DGIF doar spre investigarea fraudelor economice.

În acest sens, secțiile de urmărire penală ale subdiviziunilor DGIF, în limitele competenței teritoriale, vor efectua urmărirea penală în privința infracțiunilor care se constată de Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu art. 7 din proiectul de lege cu privire la Serviciul Fiscal de Stat (aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 523 din 28 aprilie 2016, înregistrat în Parlament cu nr. 201), prevăzute la art. 241-242, 244, 244¹, 250-253 și 335¹ din Codul penal al Republicii Moldova, precum și în privința altor fraude economice, determinate de Ministerul Afacerilor Interne.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prezentului proiect de hotărâre de Guvern nu necesită cheltuieli financiare sau de altă natură. Se propune amplasarea subdiviziunilor teritoriale ale Direcției Generale Investigare a Fraudelor în sediile comisariatelor de poliție din mun. Chișinău, mun. Bălți și or. Cahul. Evidența documentelor și lucrările de secretariat urmează să se asigure de către inspectoratul de poliție din raza teritorială în care se află sediile subdiviziunilor teritoriale ale Direcției Generale Investigare a Fraudelor. Reorganizarea Direcției investigare a fraudelor și a subdiviziunilor sale teritoriale va avea loc în limita personalului existent și anume – 180 de angajați din cei 250 de angajați per ansamblu la moment.

Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare, actele normative care trebuie elaborate sau modificate

Proiectul hotărârii de Guvern nu implică modificarea sau completarea altor acte normative.

Consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul hotărârii de Guvern a fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției (directorul „Transparența decizională”, compartimentul „Proiecte de acte normative remise spre coordonare”).

Viceministru

Nicolae EȘANU